

- Woningwet in 1901

Hygiëne

- De grachten zijn een open riool. De mens deed zijn behoefte in de gracht of in een secreet om de inhoud daarna in de gracht te kieperen.
- Openbare toiletten bevonden zich onder de bruggen van de grachten en loosden direct in de gracht. Dat stonk vreselijk!
- 's Zomers vielen de grachten soms droog en dan was de stank helemaal niet te harden. Zij die het konden betalen ontvluchtten de stad en gingen naar hun buitenplaats.
- In de woningen gebruikten de mensen een plee waarbij de uitwerpselen werden opgevangen in een emmer o.i.d.
- Wekelijks kwam de **boldoetkar** om de emmers te legen in een kar met een tank erop. Soms knoeide men binnenshuis maar ook buitenshuis. De boldoetkar werd geleegd buiten de stad op vloeivelden. Gebruik als mest.
- In Amsterdam is een rioleringsstelsel geprobeerd met luchtdruk. Het liernurstelsel. Riolering kwam er pas begin 1900.

Water

- water haalde men ook uit de gracht. Voor van alles. Eten, drinken, wassen, bierproductie, etc, etc.
- De kwaliteit is bedenkelijk en dat leidt tot het halen van water met schepen op schonere plaatsen zoals de Vecht en de Loosdrechtse plassen.
- In 1853 legde men de **duinwaterleiding** aan waardoor duinwater rechtstreeks naar de Haarlemmerpoort stroomde. Dat kon men dan kopen voor 1 cent per emmer.

Wapen van Amsterdam

- De drie kruizen van Amsterdam: zijn Andreaskruizen.
- Andreas werd gekruisigd maar niet aan een recht kruis, zoals Jezus.
- **Heldhaftig, vastberaden en barmhartig?** Deze betekenis kreeg het na de 2e Wereldoorlog. Maar de kruizen zijn veel ouder!
- Vermoedelijk overgenomen van een oud familiesymbool van de familie Persijn.
- Tijdens de aanleg van de Noord-Zuidlijn werd een(merk) tang met de drie kruizen gevonden die dateert uit 1350.

- Soms worden ook wel genoemd:
 - De drie plagen over Amsterdam; stadsbranden, overstromingen en de pest
 - De drie doorwaadbare plaatsen in de Amstel en
 - De drie stadspoorten.

Bewijs daarvoor is er niet! Het blijft dus een beetje gissen

Inwoners

- Na de Tweede Wereldoorlog was Nederland een **emigratieland** en 600.000 Nederlanders zochten hun heil elders.
- Rond 1960 was Nederland toe aan uitbreiding en ontstond er behoefte aan arbeidskrachten.
- Globaal zo'n 600.000 man
- Dat leidde tot **immigratie**.
- De immigranten werden schaamteloos uitgebuit. Zie **turkenpension**.
- Het Turkenpension is gevestigd in een oude Verf- en behangwinkel van de familie Gasman
- De **Jordaan** is de **derde uitbreiding** van de stad. De herkomst van "Jordaan" is onduidelijk.
- De rivier de Jordaan in Israel wordt genoemd, het Franse Jardin (tuin) wordt genoemd en er zijn nog meer verklaringen, maar geen enkele is gedocumenteerd.
- Om de narigheid van alledag even te vergeten, kon men naar het café gaan. Daar zong Kareltye Verbruggen, alias Johnny Jordaan. Zie het **Jordaancafe**.

Transport in de stad

- Transport vond plaats per schip, maar ook met handkarren. Om de hoge bruggen te kunnen passeren waren er mensen die de karbestuurders een handje hielpen over de hoge bruggen. De **kar-ga-door**.
- De paardentram liep over rails en tegen de bruggen op liep dat vaak heel stroef, waardoor de paarden (te) hard moesten werken. De koetsier/ rijder had dan een doek met vet en olie bij zich om de rails te smeren. **De smeerlap!**

Bierbrouwers

- De Brouwerskade stond vol met brouwerijen. Vooral zij waren gebaat bij schoon water.

- De werknemers van de brouwerijen sjuowden de hele dag met zware fusten, vaten.
- Daardoor waren **ze heel sterk!!**
- Ruzie maken verloor je dus bij voorbaat: **je vocht tegen de bierkaai (kade)**

Verder

- Gemeentegiro Amsterdam, 21 maart 1917.
- Het 1e girale betalingssysteem in Nederland.
- De blauwe zuil is de girobus.
- Transformatorzuil waar de transformator in zit werd als reclamezuil voor aanplakbiljetten en reclame verhuurd.
- Transformeren van hoogspanning naar laagspanning.

Linken.

- De Jordaan, koninkrijk der sloppen, [link pdf](#)
- Krotwoningen en pottenbakkerij in de Westerstraat, [link site](#)
- Wikiwand.com, de Jordaan, [link site](#)
- Het harde leven in de Jordaan, [link Youtube.com](#)
- Armoede in de Jordaan in de 20e eeuw, [link](#) Andere Tijden
- De Jordaan wordt gesaneerd in 1931 in kleur!, [link](#)
- Johnny Jordaan - De afgekeurde woning, [link](#) Youtube.com

-.-.-.-.-